

SZEGEDI ÍTÉLŐTÁBLA
Gf.I.30.253/2013/2. szám

A Szegedi Ítéltábla a Kócsó Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Kócsó Krisztina ügyvéd) által képviselt **felperes neve (címe)** szám alatti székhelyű felperesnek – a dr. Tóth Roland ügyvéd által képviselt **alperes neve (címe)** szám alatti székhelyű alperes ellen szavatossági igény iránt indított perben – melybe a dr. Ékes Edvárd ügyvéd által képviselt **alperesi beavatkozó neve (címe)** az alperes pernyertességének előmozdítása érdekében beavatkozott – a Kecskeméti Törvényszék 2013. május 7. napján kelt 9.G.40.054/2012/52. sorszámú ítéletével szemben a felperes részéről 53. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán lefolytatott másodfokú eljárásban meghozta a következő

Í T É L E T E T :

Az elsőfokú bíróság ítéletét **megváltoztatja** és kötelezi az alperest, hogy az **(X)** forgalmi rendszámú **(Y)** típusú, **(Z)** motorszámú, **(V)** alvázszámú gépjárművet azonos típusú, felszereltségű és színű új gépjárműre cserélje ki 90 napon belül, a jelenlegi egyedi rendszám megtartása mellett.

Mellőzi a felperest elsőfokú eljárási költség megfizetésére kötelező rendelkezést és az alperest 2.879.000,- (Kettőmillió-nyolcszázhetvenkilencezer) Ft, az alperesi beavatkozót 300.000,- (Háromszázezer) Ft első- és másodfokú eljárási költség 15 napon belüli megfizetésére kötelezi a felperes részére.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I N D O K O L Á S :

A felperes a 2009. július 13. napján kelt adásvételi szerződéssel megvásárolta az alperestől az **(X)** forgalmi rendszámú, **(Y)** típusú, extrákkal felszerelt gépjárművet 16.310.480,- Ft-os vételáron. A gépkocsira a gyártó két éves garanciát vállalt, melyet a peres felek – 2011. július 5-én kelt megállapodásukkal – további két évre meghosszabbítottak 2011. június 29. napjától. A forgalomba helyezés 2009 augusztusában történt. A felperes a gépkocsit rendeltetésszerűen használta, a kötelező szervizelést elvégeztette. 2011. május 27-én azzal vitte az alperes szervizébe a járművet, hogy 100 km/óra sebesség felett a kormány szítál, illetve 60-115 km/óra sebességtartományban a kormány, az ülések, a padlólemez a növekvő sebességgel arányosan felerősödve rezonál, remeg. Az első javítási kísérletre 5197 km óraállásnál

került sor, ekkor alkatrészcserét, futóműbeállítást, illetve az első kerekek centrírozását végezték el az alperes alkalmazottai, és rögzítették, hogy a hibák megszűntek. Ezt követően – mivel a korábban észlelt hibák továbbra is fennálltak – 2011. június 29-én, július 27-én, augusztus 3-án, majd szeptember 1-jén kísérelte meg írásban is dokumentáltan az alperes a kijavítást. Ebben az időszakban a felperes a gépkocsit fokozott mértékben használta. A felperes a 2011. szeptember 1-jei szerviz alkalmával írásban jelezte az alperesnek, amennyiben a javítással a hibák nem hárulnak el, kéri a gépjármű cseréjét. Ezt az igényét 2011. szeptember 14-én e-mail, szeptember 19-én pedig levél formájában írásban is megerősítette. A kicserélés iránti kérelem előterjesztéséig az alperes a hibajelenséget nem tudta megszüntetni, a kicseréléstől elzárkózott. 2011. októberében az **(autómárka neve)** gyár mérnöke a gépkocsit megvizsgálta, megállapította, hogy a hátsó kardántengely keresztcsuklója szorul, illetőleg a lengőkar csapágó régifajta és megjelölte a szükséges javítási feladatokat is. A vizsgálati eredmény alapján az alperes a kicserélési igénytől továbbra is elzárkózott, a gépjármű jelenleg az alperesi márkaszervizben van.

A felperes keresetében jótállásra alapítottan kérte kötelezni az alperest, hogy a perbeli gépjárművet azonos típusú, felszereltségű és színű újra cserélje ki az egyedi rendszám megtartása mellett. Előadta, az első javítási kísérlet időpontjában észlelt hibajelenségek többszöri próbálkozás, javítás ellenére sem szűntek meg, kiváltó okukat az alperes nem tudta azonosítani. Vitatta, hogy a gépkocsi jelenleg hibátlan állapotban lenne.

Az alperes a kereset elutasítását kérte. Ellenkérelmében hivatkozott arra, hogy a hibajelenség a nem megfelelő üzemeltetésből, vezetéstechnikából adódó futómű elállítódás következménye, ugyanakkor a kormánykerék rezgése sportvázás jármű esetében természetes állapot. A csereigény az **(autómárka neve)** gyár mérnökei által lefolytatott vizsgálat alapján is alaptalan, mivel a korábban észlelt hibák kijavításra kerültek, a jelenleg még fennálló hibákat pedig az előregedett gumiabroncsok okozzák.

Az alperesi beavatkozó szintén a kereset elutasítását kérte, azonos indokok alapján.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította. Indokolásában rámutatott, a Ptk. 248. § (1) bekezdés alapján a jótállási idő alatt észlelt hiba esetén törvényi vélelem, hogy az már a teljesítés időpontjában megvolt, ezért az alperest terhelte a bizonyítási kötelezettség tekintetben, hogy a hibajelenségek oka a gépjármű átadását követően keletkezett. A perben beszerzett igazságügyi szakértői alap- és kiegészítő szakvélemény alapján megállapította, hogy az alperes ezt ugyan nem tudta kétséget kizáróan igazolni, azonban a hajtásláncban esetleg fennálló kiegyensúlyozatlanságot – mint a jótállási kötelezettséget megalapozó hibát – megszüntette, kijavította. Megállapította továbbá, hogy a kifogásolt jelenségeket a jármű saját abroncsaival történő közlekedés esetén jelenleg is mutatja, ennek oka az, hogy a gumiabroncsok előregedtek, tárolásuk nem volt megfelelő, figyelemmel – a álláspontja szerint – az alperes felelősségét eredményesen kimentette, ezért a kicserélés iránti szavatossági igényt alaptalannak találta.

Az ítélettel szemben a felperes terjesztett elő fellebbezést, melyben annak megváltoztatását és az alperes kereset szerinti marasztalását kérte. Érvelése szerint az alperes az eljárás során nem bizonyította, hogy a tapasztalt hibajelenségek a gépjármű átadását követően keletkeztek, ezért a fordított bizonyítási teherre tekintettel jótállási kötelezettsége fennáll. A kicserélési igény kapcsán arra hivatkozott, hogy munkalapon rögzítve hat, ezen kívül pedig további két alkalommal kísérelték meg 2011. május 27. és szeptember 1. között a javítást eredménytelenül, tehát az igény az előterjesztésekor – amikorra vonatkoztatva azt el kell bírálni – megalapozott volt. Vitatta a gépjármű kijavításának tényét. Ezzel kapcsolatosan kiemelte, a kiegészítő szakvélemény 10.

pontjában a szakértő rögzíti, hogy megfelelő gumiabroncsokkal is érezhető enyhe remegés a kormánykeréken. Ezen túlmenően az alperes nem igazolta, hogy az **(autómárka neve)** gyári szakértő által előírt javításokat és alkatrészcsereket elvégezte. Hangsúlyozta, az sem bizonyítható egyértelműen, hogy a gumiabroncsok a felperes használati ideje alatt az üzemeltetés hiányosságaiból kifolyólag mentek tönkre.

Az alperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú ítélet helybenhagyására irányult. Hivatkozása szerint bizonyított, hogy a hiba oka a gumiabroncsok nem megfelelő állapota, amely legfeljebb szavatossági igényt alapozna meg, mivel arra a gyártó csupán egy éves jótállást vállalt. Szavatossági igény érvényesítése esetén pedig a bizonyítási teher fordított a jótálláshoz képest. Kiemelte, bár a gumiabroncsok hibája nem az alperes hibás szolgáltatásával áll összefüggésben, cseréjüket vállalta.

Az alperesi beavatkozó fellebbezési ellenkérelmében szintén az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte. Indokolása szerint a szakértő megállapította, hogy a hiba oka a gumiabroncsokban rejlett, ezért – mivel a felek közti megállapodás a kerekek, felnik vonatkozásában a jótállást kizárja – a követelést szavatossági igényként kellett volna elbírálni, így a felperest terhelte volna annak bizonyítása, hogy a hiba oka már a teljesítéskor fennállt. Erre azonban kétséget kizáró bizonyíték nem áll rendelkezésre. Kiemelte továbbá, a kifogásolt rezonancia szubjektív érzeten alapuló „kényelmi” hiba, amely nem haladta meg a normális mértéket nem olyan fokú, amely csereigényt alapozhatna meg.

A fellebbezés **alapos**.

Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, abból levont jogi következtetéseit azonban az ítélet tábla nem osztja az alábbiakra figyelemmel:

A felperes keresetét arra alapította, hogy az általa észlelt hibák megalapozzák az alperes jótállási kötelezettségét, míg az alperes védekezésében arra hivatkozott, hogy a hibák a gumiabroncsok nem rendeltetésszerű használatára és tárolására vezethetők vissza, melyre tekintettel a felperes legfeljebb szavatossági igényvel léphet fel.

A jótállás lényegét tekintve a szerződés hibátlan teljesítéséért vállalt objektív, a szavatossághoz képest szigorúbb felelősség, ami abban nyilvánul meg, hogy a bizonyítási teher fordított: a jótállási idő alatt észlelt – és kifogásként a kötelezettel közölt – hiba esetén a törvényi vélelem az, hogy a hiba már a teljesítés időpontjában megvolt. Ilyenkor tehát a kötelezettnek kell kimentenie magát annak bizonyításával, hogy a hiba oka a teljesítés után keletkezett (Ptk. 248. § (1) bekezdés).

A jótállási kötelezettség alapulhat jogszabályon (kötelező jótállás), de lehet önkéntesen vállalt is (szerződésen, illetőleg egyoldalú jognyilatkozaton alapuló jótállás).

A felperes keresetében határozottan megjelölte az általa érvényesíteni kívánt jogot, nem szavatossági, hanem jótállási igényt érvényesített. Az adásvétel tárgya az egyes tartós fogyasztási cikkekre vonatkozó kötelező jótállásról szóló 151/2003. (IX.22.) Korm. rendelet hatálya alá tartozó személygépjármű volt, amelyre a felek az adásvételi szerződésben 2 éves kötelező jótállást kötöttek ki, melyet utóbb további 2 évvel meghosszabbítottak. A felperes igényét határidőben, a meghosszabbított jótállási időszak 3. hónapjában jelentette be.

A jótállás jogintézményével védeni kívánt vagyoni kör maga a szerződés tárgyát képező

szolgáltatás, ennek megfelelően a jótállás alapvető rendeltetése a szerződéses szolgáltatás hibájának orvoslása. Emiatt a jótállás a szavatossághoz (Ptk. 305. §) hasonló jogintézmény. A jótállási helytállás terjedelmét, a kötelezettség tartalmát a jótállással védeni kívánt vagyoni érdek határozza meg. Ezért abban az esetben, ha a jogszabály vagy a szerződés a jótállás alapján érvényesíthető jogokról külön nem rendelkezik, a jogosult jótállás címén a szolgáltatás hibájának orvoslására alkalmas, a Ptk. 306. § (1) bekezdés a) és b) pontjaiban, valamint (3) bekezdésében szabályozott szavatossági jogoknak megfelelő tartalmú igényeket érvényesíthet. Erre utal a Ptk. 248. § (5) bekezdésének rendelkezése is. Így kijavítást vagy kicserélését kérhet, a kijavítási költség megtérítését követelheti, árleszállítást igényelhet vagy elállhat a szerződéstől. A hibás teljesítéssel okozati összefüggésben felmerült következménykárokra viszont, miután ezek a jótállással alapvetően védeni kívánt vagyoni érdek körén kívül esnek, a jótállás tartalma, jogszabály eltérő rendelkezése, illetve erre vonatkozó külön kötelezettségvállalás hiányában nem terjed ki (Kúria 1/2012. (VI.21.) PK véleményének 15. pontjához fűzött indokolás).

Ahogy az az elsőfokú bíróság ítélete is helyesen tartalmazza, a felperes kötelezettsége csupán a hiba létének bizonyítása és az volt, hogy az azzal összefüggő igényérvényesítés a jótállás körébe tartozik. Ezzel szemben az alperesnek a felelősség alóli mentesülés érdekében kétséget kizáró módon kellett bizonyítania a Pp. 164. § (1) bekezdése alapján, hogy a jótállási időn belül jelentkezett hiba oka – mellyel kapcsolatos igényérvényesítéssel a felperes jótállási időn belül élt – a teljesítés utáni eredetű.

Az alperes védekezésében előadta, hogy a kormány remegése kizárólag a gumiabroncsok hibájára vezethető vissza. Ezzel szemben a 2011. május 27-i javításról kiállított munkalapon rögzítésre került a váltótartó bak gyengesége, melyet az alperes alkalmazottja az alkatrész cseréjével kívánt javítani. A felperes kicserélés iránti igényének előterjesztését követően az **(autómárka neve)** gyári mérnöke által 2011. október 24-én elkészített vizsgálati jelentés szintén cáfolja az alperesi védekezést, ebben ugyanis megállapította a hiba okaként a hátsó kardántengely keresztcsuklójának szorulását, illetve hogy a lengőkar csapágya régifajta. Elvégzendő javításként pedig a kerék kiegyensúlyozásán, illetve a kerékcserén kívül előírta az első kardántengely cseréjét és az alsó hajtóműcsapágó felújítását is. Szintén a felperesi álláspontot támasztják alá a perbeli szakértői vélemények. Az alapszakvélemény 7. oldalán a szakértő rögzítette, hogy azokkal a téli abroncsokkal, amelyekkel jelenleg a járművet megfelelő állapotúnak minősítette, korábban futáspróbát végeztek, amikor a hibajelenség változatlanul fennállt, azaz a jelenlegi állapot a korábbi javítások, illetve alkatrész cserék eredménye is volt. Ugyanakkor a szakvélemény tartalmazza, nem zárható ki, hogy a hajtásláncban meglévő kiegyensúlyozatlanság már az adásvétel pillanatában fennállt, a jármű lehetett hibás a felperes részére történő átadás időpontjában (alapszakvélemény 8-9. oldal). A kiegészítő szakvélemény 11. pontja szerint pedig az eredeti problémát nagy valószínűséggel nem kizárólag a gumiabroncsok, hanem a hajtásláncban meglévő kiegyensúlyozatlan lengőmozgások eredményezték.

Mindezek összevetéséből megállapítható, hogy a jótállás körébe tartozó, a hajtásláncban meglévő és a kardántengelyben, valamint az alsó hajtóműcsapágóban rejlő hibaokok a kicserélési igénybejelentésekor egyértelműen fennálltak. A vállalt jótállási kötelezettség és annak határidőben történt érvényesítése miatt az alperesnek kellett volna kimentenie magát annak kétséget kizáró igazolásával, hogy a hibaokok az átadást követően keletkeztek, bizonyítási kötelezettségének azonban nem tudott eleget tenni, erre utaló adat nem merült fel.

A Ptk.306. §-a a szavatossági jogokat – melyek a jótállási igény esetén érvényesíthető jogokkal egyezők – kétlépcsős rendszerbe foglaltan határozza meg. Ezek közül a jogosult – választása szerint – elsősorban a hibás teljesítés természetbeni orvoslását jelentő kijavításra vagy kicserélésre tarthat igényt (ún. első lépcsőbe tartozó jogok), kivéve, ha a választott szavatossági igény teljesítése lehetetlen, vagy ha az a kötelezettnek a másik szavatossági igény teljesítésével összehasonlítva aránytalan többletköltséget eredményezne, figyelembe véve a szolgáltatott dolog hibátlan állapotban képviselt értékét, a szerződés súlyát és a szavatossági jog teljesítésével a jogosultnak okozott kényelmetlenséget. A további, ún. második lépcsőbe tartozó szavatossági jogokat a jogosult a Ptk. 306. § (1) bekezdés b) pontjában, illetve (3) bekezdésében meghatározott feltételek fennállta esetében választhatja.

A perben a felperes jótállási követelésként első lépcsős szavatossági igényt érvényesített, a megvásárolt gépjármű kicserélését követelte.

Kétségtelen, hogy az első lépcsőben nevesített két szavatossági jog között a jogszabály rangsort nem állít fel, nem szab eltérő feltételt ezek érvényesíthetőségéhez. A jogosult választási jogát azonban etekintetben is korlátozzák bizonyos körülmények, így például ha az egyik követelése kizárt, lehetetlen, illetve nem hagyhatók figyelmen kívül az arányosság szempontjai sem (Kúria 1/2012. (VI.21.) PK véleményének 4. pontjához fűzött magyarázat). Utóbbi tartalmilag azt jelenti, hogy az adott igény nem érvényesíthető, ha másik szavatossági igény teljesítésével – mellyel a szolgáltatás szintén hibátlanra válik és a jogosult vagyoni érdekeinek is megfelel – összehasonlítva, a kötelezett számára az aránytalan többletköltséget eredményezne.

A perbeli esetben a felperes a fokozatosság elvét betartva, megfelelően gyakorolta az őt jótállás alapján megillető szavatossági jogokat, hiszen először kijavítást kért és csak a munkalappal igazolhatóan is ötödik javítási kísérlet eredménytelenségét követően terjesztette elő kicserélés iránti igényét. Egységes a bírói gyakorlat abban, hogy ha a gépjármű hibáját több hónap alatt sem tudják eredményesen kijavítani, ennek eredményeként sérül a jogosultnak a folyamatos használathoz való érdeke, amely megalapozza a kicserélés iránti igényt (Kúria Pfv.VII.22.095/2010/7., Pfv.VII.20.250/2010/7., Pfv.VII.20.587/2010/6., Szegedi Ítéltábla Pf.I.20.079/2008.). Oszítja az ítéltábla a felperes álláspontját abban is, hogy az alperesnek – mint üzletszerűen gépkocsik értékesítésével foglalkozó cégnek – egy általa hibátlanul minősített gépkocsi kicserélése ilyen előzmények után nem jelent aránytalan érdeksérelmet, ugyanakkor a felperesi oldalon az esetleges továbbértékesítést lényegesen megnehezítené a szervizkönyvben rögzített, rövid időszak alatt elvégzett nagyszámú javítási kísérlet, különös tekintettel a jármű nagy értékére. Nem hagyható figyelmen kívül az sem, hogy kisebb fokú rezonancia még abroncscserével is érezhető maradt, ami szintén a felperes csere iránti igényének megalapozottságát támasztja alá.

A kifejtettekre tekintettel ezért az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján megváltoztatta, és az alperest a kereseti kérelem szerinti feltételekkel kötelezte a perbeli gépkocsi kicserélésére.

Az elsőfokú ítélet megváltoztatására tekintettel az ítéltábla mellőzte a felperes perköltségben való marasztalását, egyben a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján a pereszes alperest és az alperesi beavatkozót kötelezte az első- és másodfokú eljárási költség megfizetésére, amely az alperes vonatkozásában tartalmazza a felperes által előlegezett elsőfokú és fellebbezési illeték összegét is, valamint a kifejtett jogi képviselési tevékenységgel arányban álló 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (5) és (6) bekezdései alapján megállapított ügyvédi munkadíjat.

S z e g e d , 2013. év december hó 12. napján.

Dr. Kiss Gabriella s.k..	Bálint Attila s.k. .	Bánfalvi-Bottyán Csilla s.k.
a tanács elnöke	előadó bíró	táblabíró